

✓ **Държавите от ЦИЕ излизат от кризата, макар и бавно**
<http://pari.bg/static/pdf/pages/18.pdf>

Страните с плаващ курс на валутата си имат по-голям набор от инструменти за справяне с кризата, смятат експерти

Страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) ще продължат успешната си борба с кризата и през следващите две години. Около това мнение се обединиха икономисти, финансисти, анализатори и централни банкери на проведената във Виена годишна конференция Central and Eastern European Forum, организирана от Euromoney. Експертите са на мнение, че в дългосрочен план държавите в региона няма да отбелязват грандиозен растеж, но това ще е по-скоро здравословно за икономиките им.

Двигатели на развитието

Според Джефри Франкс, ръководител на западноевропейските мисии на Международния валутен фонд (МВФ), държавите, които са във валутен борд, са по-стабилни от тези с плаващ курс. Мнението, което той изрази още в първия ден на конференцията, беше, че тези страни трябва да се присъединят към еврозоната възможно най-бързо. Също така той обясни, че в Централна и Източна Европа има два двигателя на развитието – доверието на инвеститорите във фискалната политика и структурните реформи, които да генерират растеж. Ако рисковата премия намалее, и лихвените проценти ще може да се понижат, обясни Франкс.

Нужни са прозрачност и ликвидност

Прогнози за развитието на региона дадоха от италианската банка Unicredit и гръцката EFG Eurobank, които бяха сред основните спонсори на събитието. Като ключов фактор за икономическото възстановяване на региона генералният мениджър на Юробанк И Еф Джи Груп Джорджо Прадели определи засилването на реалната икономика.

Неговото мнение е, че това, от което се нуждаят всички държави, за да се възстановят по-бързо, е прозрачност и ликвидност. Той обясни, че вижда окуражаващи знаци в страните, в които работи банката, и през 2011 г. там се очакват по-добри темпове на растеж. „Начинът за набиране на ресурси на банките е променен, като основен източник за това са местните пазари. Банките вече нямат възможност да поддържат високия кредитен ръст отпреди кризата и променят своя модел, като фокусът е изместен към кръстосани продажби, транзакционно банкиране и клиентска ориентация,” заяви той.

Общи предизвикателства

Според Радован Йелашич, бизнес консултант за ЦИЕ в „Уникредит“ и бивш управител на сръбската централна банка, предизвикателствата са едни и същи пред държавите в региона, но условията са различни. Примерът, който даде той, беше за Сърбия, която има плаващ валутен курс, и България, където има валутен борд. В първия случай може да се използва промяната в курса на валутата, за да влияе върху проблеми, които идват отвън, а във втория не може. Според него предизвикателството, което трябва да се преодолее през тази година, е финансирането на бюджетния дефицит и натискът върху публичните финанси. Йелашич беше категоричен, че всеки знае какво трябва да бъде направено, въпросът е дали има политическа воля и смелост за това. По думите му в държави, в които предстоят избори, като България, управляващите не са толкова ентузиазирани да предприемат твърди мерки.

✓ **ЕИБ ще финансира българското участие в проекта „Набуко“**
<http://pari.bg/static/pdf/pages/06.pdf>

Делът на България в проекта за изграждане на европейски газопровод „Набуко“ може да бъде финансиран от европейската инвестиционна банка (ЕИБ). За евентуалното получаване на 1.2 млрд. EUR от европейската институция са говорили премиерът Бойко Борисов и президентът на банката Филип Мейщад по време на посещението му в страната. По думите на Борисов финансирането на газовия проект вече е осигурено на 100% и държавата може да плати „в момента, в който кажат дайте парите“.

Гаранциите

В края на миналата година изпълнителният директор на проектната компания „Набуко газ пайплайн интернешънъл“ Райнхард Мичек заяви, че България трябва да докаже, че може да гарантира проекта чрез Българския енергиен холдинг. По думите му страната ни трябваше да предостави гаранции в размер на 2.4 млрд. EUR.

Условията за участие

Тогава министър-председателят Бойко Борисов заяви, че България не може да задели такава гаранция, освен ако Брюксел реши да не я включва в бюджетния дефицит на страната за следващата година. В приетия бюджет за 2011 г. е заложен дефицит от 2.5% от БВП, а ако средствата за гарантиране на строителството на газовата тръба бъдат включени към бюджетния дефицит, той ще надхвърли 3%. Така на практика премиерът постави условие за участието ни в проекта. Той заяви, че държавата ни ще поиска от ЕС да разреши на страните, участващи в „Набуко“, да не включват отпусканите държавни гаранции за проекта в бюджетния си дефицит и едва ако бъде разрешено, страната ни ще продължи с участието си.

Права и отговорности в цифри

Като акционер в газопроекта България трябва да плати участието си наравно с останалите пет държави - Германия (чрез RWE), Турция (Botas), Румъния (Transgaz), Унгария (MOL) и Австрия (OMV). Стойността на проекта „Набуко“ е 8 млрд. EUR. 70% от тази сума ще бъдат осигурени от заеми, а останалите 30% ще се разделят поравно между шестте акционера. Това означава, че компаниите трябва да платят 400 млн. EUR и да осигурят гаранции за заемното финансиране в размер на 2 млрд. EUR. Средствата няма да се изплащат наведнъж, а в процеса на строежа на газопровода. Изпълнителният директор на „Набуко газ пайплайн интернешънъл“ коментира, че е възможно стойността на гаранциите да бъде и по-малка – около 1.7 млрд. EUR.

Помощ и с експертни кадри

Според Бойко Борисов ЕИБ ще предостави експерти, които да наблюдават и да контролират проектите в България. По думите на Филип Мейщад страната ни трябва да има готовност с проекти, а европейската банка ще помогне с финансирането, за да ускори усвояването на структурните фондове.

✓ Гърция планира най-големия соларен парк в света

http://www.pari.bg/article/2011/01/22/Grcija_planira_naj_golemija_solaren_park_v_svetapdf

Инвестицията се оценява на 600 млн. евро, като страната ще търси стратегически партньор за изграждането му

Гърция планира да построи най-големия в света фотоволтаичен парк, съобщи AFP. Той ще бъде разположен върху изчерпаните въглищни мини до северния гръцки град Козани. Инвестицията се оценява на 600 млн. евро, като страната ще търси стратегически партньор за изграждането на соларния парк.

Предвижда се той да бъде с капацитет от 200 мегавата, по-голям от всички действащи по света фотоволтаични паркове. Реализирането на проекта е поверено на Националната електрическа компания, която ще организира международен търг за намиране на стратегически инвеститор за построяването на соларния парк. Произвежданата от соларния парк електроенергия ще е достатъчна за нуждите на около 55 000 домакинства и ще се намали емисиите на въглероден диоксид с 300 000 тона годишно, сочат оценки на правителството.

Вестник Класа

✓ Бизнесът иска борса за иновации

http://www.klassa.bg/news/Read/article/156625_%D0%91%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%8A%D1%82+%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8

Борса за иновации иска бизнесът, за да може да усвои близо 90 млн. евро, които отпуска ЕС от тази година по програма „Конкурентоспособност“. Идеята се консултира от миналата седмица с браншовите организации, както и с бизнес сдруженията у нас. „Трябва да се подчертае, че пари от Европейския фонд за регионално развитие ще се дават единствено за иновации и това може да се види на страницата на фонда“, каза пред „Класа“ инж. Теодора Георгиева, участник в разговорите, която е и управител на фирма „Био трии“, патентовала наскоро първия в света ин витро метод за размножаване на пауловнията (дървото на бъдещото). Намерението на фирмите, които искат да кандидатстват за тези средства, е да се направи регистър на научните открития у нас, за да може бизнесът да ги ползва и за кандидатстване по европейската програма. „От опита ми и контактите ми с учени от БАН съм на мнение, че трябва да има такъв регистър, защото той може да осъществи пряката връзка между бизнеса и науката и да се знае във всеки един момент къде какво се работи и какво се търси. Това е важно за хората, които искат да развият фирмите си“, каза пред „Класа“ и Димитър Хрусаров, съсобственик на фирма „Вайс профил“, която от години поддържа собствено научно звено и единствената у нас лаборатория за изпитване на профили. Двете фирми бяха сред основните организатори на икономическия форум „Бизнесът и науката“ в края на ноември м.г., на който беше представено проучване на „Алфа ризърч“, според което всеки четвърти от българските предприемачи няма мнение за развитието на българската наука. Тогава експертите препоръчаха по-голяма активност от страна на научните институции при взаимодействие с бизнеса.

Парите

На страницата на Европейския фонд за регионално развитие е записано, че тази година ще се дават пари за подкрепа за научноизследователска и развойна дейност на българските предприятия. По тази мярка са заделени 30 млн. евро. За изграждане на технологични паркове се предвиждат 45 млн. евро. За развитие на приложните изследвания в изследователските организации в България се дават 10 млн. евро. За иновационна мрежа-БГ предвидените средства са 5 млн. евро. Няма предвидени средства за закупуване на машини и друга техника. „От активните програми се вижда, че приоритетно се финансират проекти, свързани с внедряване на иновативни продукти и технологии“, коментира тези цифри инж. Георгиева. Тя уточни, че по програма „Конкурентоспособност“ това ще бъде приоритет и напред. Т.е., ако има такъв регистър на научните разработки, това ще е улеснение за тези фирми, които нямат собствени развойни звена, да ползват експертна помощ и съответно да ползват фондовете.

Партньорите

„Идеята за регистъра е много добра и напълно одобрявам“, каза пред „Класа“ акад. Никола Съботинов, който е и председател на БАН. Той уточни, че самата академия е започнала вече работа в тази насока. Според Съботинов контактите на учените от академията с бизнеса са много активни и те работят добре с фирми, които имат интерес към техните разработки.

От БСК уточниха, че преди три години са правили подобен регистър по проект на Американската агенция за развитие на стойност около 50 хиляди долара, който в момента обаче не е активен. „От около 300 научни разработки тогава към 30 фирми проявиха интерес“, каза пред „Класа“ Камен Колев, зам.-председател на БСК. От камарата имат готовност да възобновят усилията си след проучване сред браншовите камари дали има такъв интерес.

[Вестник Монитор](#)

✓ **Поискаха нулев ДДС за електромобилите**

<http://www.monitor.bg/article?id=277210>

Покупката на електрическите автомобили да става с нулева ставка ДДС. Това предлагат от Индустриален клъстер „Електромобили“ (ИКЕМ).

Другите идеи за насърчване на бизнеса с екологичните возила е да има специален „зелен фонд“, акумулирал приходи от продажба на парникови емисии, да отпусне по 5000 лв. за всеки закупен елмобил. Всяко физическо лице, придобило такава машина, би могло също да намали данъка върху доходите си с 25 % (но не повече от 5000 лв.) от нейната стойност, предлагат още от клъстера.

Предлага се още за електромобилите да не се плаща данък за превозното средство, такса за емисии на въглероден двуокис, а техните собственици да не са задължени да им купуват винетки. Ако пък возилото е на фирма, тя да я амортизира за 2, а не за 4 години, както е за обикновените автомобили.

От клъстера искат и промяна в нормативната уредба, защото понятието електромобил не съществува в родния правен мир. Не е регламентирано как при технически преглед на возилото ще се измерват „изгорелите газове“, след като еколата няма и ауспух.

ИКЕМ предлага още финансови стимули за производителите на електромобили и зарядни станции, от друга страна, бонуси и предимства за техните потребители. От клъстера посочват примери за стимули, въведени в чужбина. В Лондон общината дава възможност на собствениците на елмобили да паркират безплатно на редица места и да зареждат с ток без пари.

В Белгия купувач на елмобил намалява годишния си данък с 30% от стойността на закупената машина, но не повече от 9000 евро. В Испания различните регионални правителства дават до 6000 евро за алтернативното „гориво“ на елмобилите. Франция предоставя премия от 5000 евро (но не повече от 20% от стойността на колата с ДДС) за автомобили без въглеродни емисии до 2012 г. В Кипър също дават премия от 700 евро за закупен елмобил, но за не повече от 7 машини. В Дания, Португалия, Германия, Австрия, Гърция, Румъния, Швеция, Великобритания и др. електрическите превозни средства се освобождават от различни данъци и такси.

✓ **Платиха 75 млн. за "Тракия"**

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-01-24&article=355056>

8 етапа и по трите отсечки вече са завършени, тръгват търговете за "Струма"

75 млн. лв. вече е платила държавата на фирмите, които трябва да достроят трите отсечки на магистрала "Тракия". След първоначално отпуснатия аванс от 25 млн. лв. вече са свършени и сертифицирани работи за 50 млн. лв. Това каза за "Стандарт" строителният министър Росен Плевнелиев. Най-много завършени етапи има Обединение "Магистрала Трейс", което изгражда шосето между Стара и Нова Загора. Фирмите в него вече са получили заплащане за първите 4 етапа от общо 19 по трасето. Петият етап също е почти пред завършване. По другите две отсечки от "Тракия" са сертифицирани по два завършени етапа, държавата е одобрила разходите и е платила парите. Гръцката компания "Актор" строи пътя между Нова Загора и Ямбол, а обединение от 9 родни компании, начело с "Холдинг пътища", изгражда отсечката от Ямбол до Карнобат.

До дни ще бъде обявен конкурс за избор на изпълнител за изграждането на отсечката от Софийския околновръстен път до гара Яна, допълни Плевнелиев. До края на януари ще стартира и търгът за лот 1 на магистрала "Струма" от Долна Диканя до Дупница. До средата на февруари ще бъде обявен и конкурсът за лот 4 на "Струма" - трасето от Сандански до ГКПП-Кулата. Предстои да стартира и търгът за пътя Кърджали-Подкова. Така, заедно с двата търга за магистрала "Марица", които вече стартираха, до юни трябва да бъдат сключени договори за общо 500 млн. евро, каза Плевнелиев.

✓ **Правителството обмисля вноска "Достойни старини"**

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=8137§ionid=2&id=0000301>

Правителството не се е отказало от въвеждането на нова задължителна осигуровка, с която да се гарантират дълготрайни грижи на болни възрастни хора. Това става ясно от плана за действие за равнопоставеност между половете за 2011 г., приет от кабинета. Идеята беше сред предложенията на Консултативния съвет за пенсионната реформа, но не намери място сред промените в Кодекса за социално осигуряване от края на 2010 г., с които започна пенсионната реформа.

Увеличаването на осигурителната тежест засега се отлага не само заради икономическата криза и обещанията на правителството да не вдига данъците, но и защото концепцията за покриването на риска "изпадане в недееспособност" още не е съвсем избистрена. До 31 май социалният министър Тотю Младенов трябва да създаде междуведомствена група, която да обсъди механизъм за създаване на фонд "Дългосрочна грижа" за болни възрастни.

"Тази мярка трябва да бъде съпътстваща част от пенсионната реформа, тъй като заради застаряването на населението рискът възрастните да изпаднат в недееспособност става все по-висок", смята експертът на НОИ Зоя Славова, която от години проучва световния опит в грижите за възрастните. Тя признава, че бизнесът винаги ще е против идеята заради увеличението на осигурителната тежест.

Първоначално се обсъждаше вноската "Достойни старини" да бъде около 1%. Експертите обаче смятат, че би могла да бъде и по-малка. Предвижда се с пари от новосъздадения фонд да се осигуряват дългосрочни палиативни грижи за възрастните хора, а закрити медицински заведения да се превърнат в хосписи. Фондът ще покрива и грижи за възрастните в институции или в дома им.

Председателят на БСК Божидар Данев беше категоричен, че бизнесът няма да промени позицията си, която е срещу създаването на фонд за грижа за възрастните към общественото осигуряване. "В Консултативния съвет се обединихме, че всички социални плащания трябва да се извадят от НОИ и да се поемат от държавата. Това е вид социално плащане, няма логика да се покрива от осигурителна вноска, защото не е работа на работодателя да го осигурява. Бизнесът плаща достатъчно данъци на бюджета, за да си поеме тези задължения", смята Данев. Според Зоя Славова обаче експертите са се обединили около идеята, че дълготрайната грижа за възрастните може да бъде гарантирана само от общественото осигуряване, защото иначе е зависима от финансовото състояние на държавата, на общините или на неправителствените организации и се прекъсва, щом се изчерпят финансите.

ОПИТ

Дългосрочните грижи за недееспособни възрастни хора в Германия, Швеция и Ирландия минават през задължителното социално осигуряване. В Холандия за целта е създаден специален държавен фонд за покриване на риска. Във Франция грижите за болните възрастни също се покриват от бюджета, който плаща от специален фонд "Лична добавка за независим живот". Финансирането във Великобритания на помощта за възрастните в нужда е смесено - от бюджета, общините и доплащане. В Австрия се получава лична инвалидна пенсия за целта, а в Люксембург има застраховка за изпадане в недееспособност.

✓ Двойно повече българи намират работа в Европа

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=8137§ionid=16&id=0000101>

Почти двойно са се увеличили за година българите, които намират работа в Европа по официален път, показва статистика на Агенцията по заетостта. Това са поредните данни, които сочат, че в кризата все повече сънародници търсят възможности за препитание зад граница.

С посредничеството на агенцията през 2010 г. работа в ЕС са започнали 4500 българи. Година по-рано те са били около 2700, показват данните, изготвени за "Сега". Заетостта по линия на различни спогодби и на европейската мрежа за услуги за заетост EURES е най-официалният път за работа в Европа. Въпреки че броят на намерилите препитание по този начин е много по-малък от реалния брой на емигрантите ни в ЕС, регистрираното увеличение е показателно за тенденциите на пазара на труда.

Други официални данни за започналите работа в чужбина българи, извън тези на Агенцията по заетостта, на практика няма, тъй като мнозина си намират работа сами или работят на черно. Председателят на Българската стопанска камара Божидар Данев коментира наскоро, че именно излизането на много хора в чужбина е ограничило безработицата през миналата година. Тя е 9.44% при очаквана 11.40%. Според Данев благоприятната тенденция е резултат единствено от емиграцията, след като в последните 2 години работните места са намалели с 12.6%, т.е. на практика хората няма къде да работят, а в същото време не са и сред регистрираните безработни.

Подобна тенденция отбеляза наскоро и БНБ, която събира данни за паричните преводи на българите, живеещи постоянно зад граница. Парите, които те превеждат на роднините си у нас, постоянно се увеличават. По последни данни - за периода януари-септември 2010 г., общата сума възлиза на 548 млн. евро, или близо 1.1 млрд. лв. към края на 9-месечието. Това е с 25 млн. лв. повече от същия период на м.г. По прогнозни оценки за цялата 2010 г. от българите зад граница у нас трябва да са влезли рекордните 1.4 млрд. лв.

България е сред 7-те европейски държави, в които емиграцията надвишава входящия поток от чужденци, показва изследване на Евростат за 2008 г., публикувано този месец. Другите в този списък са Румъния, Полша, трите балтийски страни (Литва, Латвия и Естония) и Германия. Само за въпросната 2008 г. 91 000 българи са се преместили да живеят в друга държава от ЕС и по този показател страната ни се нарежда трета в съюза след Румъния и Полша, пишат в доклада си европейските статистици.

ВЪЗМОЖНОСТИ

Най-отворен за българи в последните години по линия на различни спогодби е трудовият пазар на Германия. От 2011 г. там облекчиха условията за наемане на сезонни работници, както и за висшисти, подписващи договори по специалността си. Очаква се канцлерът Ангела Меркел да обяви и нова кампания с мото "Елате да работите в Германия", за да стимулира наемането на млади европейци от страни в криза, съобщиха агенциите.

И през 2010 г., както и през 2009 г., работеща се е оказала спогодбата за срочна заетост с Германия. По нея през м.г. 3837 българи са сключили договори в сферата на хотелиерството, ресторантьорството, селското стопанство и като домашни помощници. От тях обаче само 196 са заминали с посредничеството на АЗ. Останалите или са се върнали при работодатели, за които са работили преди, или са си намерили работа чрез частни посредници и чрез познати. Немците много държат на владеенето на езика.

Една от традиционните доскоро дестинации за миграция на българска работна ръка - Испания, в момента търси едва около 280 души за ягодоберачи. Испания е страната, за която се предлагат най-много фалшиви оферти за работа от мними частни посредници или фирми с отнети лицензи.

От 2008 г. България не прави подбор на кадри по спогодба с Швейцария за обмен на стажанти заради липсата на подходящи лица, които да отговарят на високите изисквания, твърдят от АЗ. Въпреки това по тази спогодба от 2010 г. 5 медицински сестри работят там, след като сами са си осигурили работа. По подобна спогодба с Франция разрешение за работа са получили също едва 5-има души, основно в ресторантьорството, които пак сами са си намерили работодатели.

[Вестник Труд](#)

✓ Държавата плаща 19 млн. лева на преброители

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=752335>

8 етапа и по трите отсечки вече са завършени, тръгват търговете за "Струма"

През февруари Националният статистически институт ще бъде най-големият работодател в България. Тогава стартира първото преброяване на населението у нас, след като страната ни влезе в Евросъюза и общо 17-ото след Освобождението. За голямото броене е мобилизирана цяла армия от преброители и контролори - близо 55 000 души. 10% от тях са резерв, който ще се използва, ако някой от титулярите се разболе. Всички преброители са преминали курс

на обучение и са подписали клетвени декларации, че ще пазят в тайна личните данни. Всеки опит за злоупотреба с набираната информация е заплашен от глоба между 2000 и 6000 лева и наказателна отговорност.

Тази година ще има преброявания във всичките 27 държави от ЕС. Първа ще започне и приключи именно кампанията у нас.

При сегашното преброяване за първи път в България ще се използва възможността за електронно попълване на данните по интернет. Анкетните формуляри ще бъдат активни на сайта на НСИ в 8 часа сутринта на 1 февруари. Така всеки, който не иска в дома му да влиза анкетатор, бързо и лесно може да попълни въпросника за цялото семейство, а също и за баби и дядовци, които по-трудно работят с компютър.

След успешното завършване на интернет картата, попълващият бланката получава специален код. Той трябва да бъде даден на анкетора на НСИ, който го посети на домашния адрес. Интернет преброяването ще продължи от 1 до 9 февруари. "В това време е забранено на преброителите да обикалят домовете.

Ако някой позвъни на вратата ви в тези дни, бъдете сигурни, че това е измама", заяви пред "Труд" шефката на НСИ доц. д-р Мариана Коцева (интервю с нея - на стр. 14 - 15).

Преброителите ще "плъзнат" из страната от 10 февруари и ще събират данните до края на месеца.

Нормата на всеки анкетатор е да отчете данни за около 80 жилища и 250 лица. За тази дейност те ще получават по 1,40 лева на преброено лице по стандартния начин на хартия и по 0,80 лева за цялото домакинство, в случай че запишат кода, който се дава при попълване на електронната анкетна карта. Общо разчетът за възнагражденията на преброителите е около 19 милиона лева.

Близо 6 млн. лева може да спести държавата в случай че 20% от населението се преброи по електронен път. Ако процентът е по-висок, което не е изключено, икономииите ще са още повече.

Предстоящото изследване е с общ бюджет от 28 млн. лева. Приблизително 2 евро ще струва на държавата преброяването на всеки жител. Средният разход за тази цел в Евросъюза при тазгодишната кампания се очаква да бъде 4-5 евро. Така че страната ни и тук се очаква да бъде първенец по евтиния.

Историческият рекорд за броене на населението с най-малко пари се държи от Турция. В южната съседка са успели да преброят хората срещу символичния разход от около 1 долар на човек, но това е направено в условията на военно положение през 1980 г., обясни Финка Денкова, директор на дирекция "Демографска и социална статистика" в НСИ.